S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30298

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?i, akademik ortamlarda, özellikle s?n?f içinde gözlemlenen kaba davran??lar?n s?kl???n? ve türünü ölçmek amac?yla kullan?lan bir uyarlama çal??mas?d?r. Ölçek, kaba davran??lar? temel olarak **kas?tl?** ve **kas?tl? olmayan** olmak üzere iki ana boyutta ele almaktad?r. Toplam 10 maddeden olu?an bu araç, ö?rencilerin hem kendi davran??lar?n? hem de ortamdaki genel incelik düzeyini de?erlendirmelerine olanak tan?r. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?, geçerlik ve güvenirlik analizleri ile desteklenmi? olup, Türk kültüründe s?n?f içi kabal?k olgusunun psikometrik olarak incelenmesine önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

S?n?f içi kabal?k, Ö?renci davran???, Psikometrik özellikler, Uyarlama, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Tu?ba Bingöl, Nurcan Sölpük Turhan, Nuran Arslan, M. Ümit Öztabak, ?eyma Çetinta?.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, s?n?f ortam?nda ortaya ç?kan kaba davran??lar? (incivility) sistematik ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek için orijinal ölçe?in Türkçe'ye adaptasyonunu gerçekle?tirmek ve elde edilen yap?n?n psikometrik özelliklerini ara?t?rmakt?r. Bu çal??ma, özellikle yüksekö?retim veya ortaö?retim ba?lam?nda ö?rencilerin deneyimledi?i veya gözlemledi?i **kas?tl?** ve **kas?tl? olmayan kabal?k** düzeylerini tespit etmeyi hedefler.

Uyarlama çal??mas?, s?n?f içi kaba davran??lar?n yap?s?n?n Türk örnekleminde geçerli olup olmad???n? belirlemek ve bu davran??lar?n e?itim kalitesi üzerindeki potansiyel etkilerini inceleyecek gelecekteki ara?t?rmalar için sa?lam bir araç sunmay? amaçlam??t?r.

Yap?

S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?i, **s?n?f içi kabal?k** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, e?itim ortamlar?nda normatif beklentilere ayk?r? olan, dü?ük yo?unluklu ancak potansiyel olarak zarar verici davran??lar? kapsar. Ölçek, bu yap?y? iki ayr? alt boyut üzerinden incelemektedir:

Kas?tl? Olmayan Kabal?k: Bireyin niyetinde zarar verme amac? ta??mayan, ancak dikkatsizlik veya ihmal sonucu ortaya ç?kan kaba davran??lar? ifade eder. (5 madde)

Kas?tl? Kabal?k: Bireyin bilinçli olarak rahats?zl?k verme veya sayg?s?zl?k etme niyetiyle gerçekle?tirdi?i davran??lar? kapsar. (5 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla kapsaml? istatistiksel analizler uygulanm??t?r. ?lk olarak, ölçe?in faktör yap?s?n?n uygunlu?unu test etmek için Ac??mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Ara?t?rma örnekleminin büyüklü?ü ve faktör analizi için uygunlu?u, **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** de?erinin .816 bulunmas? ve Bartlett testi χ^2 de?erinin 611.482 ($p < .001$) ile yüksek düzeyde anlaml? ç?kmas?yla do?rulanm??t?r.

AFA sonucunda, ölçe?in toplam varyans?n % 52.89'unu aç?klayan iki boyutlu bir yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in kuramsal yap?s?n? desteklemektedir. Madde-faktör yap?s? belirlendikten sonra, modelin veriye uyumunu test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilerek yap?sal geçerlik nihai olarak onaylanm??t?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizi, hem toplam ölçek hem de alt boyutlar baz?nda iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alpha de?eri incelenerek yap?lm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Toplam iç tutarl?l?k katsay?s?: **.81**

Kas?tl? Olmayan Kabal?k alt boyutu Alpha de?eri: **.71**

Kas?tl? Kabal?k alt boyutu Alpha de?eri: **.80**

Bu sonuçlar, hem genel ölçe?in hem de iki ayr? alt boyutun kendi içlerinde tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n?n ortaya ç?kar?lmas? ve test edilmesi iki a?amal? bir yakla??mla gerçekle?tirilmi?tir. ?lk olarak kullan?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), 10 maddenin iki temel faktör alt?nda topland???n? göstermi?, bu da **kas?tl?** ve **kas?tl? olmayan kabal?k** ayr?m?n? empirik olarak desteklemi?tir.

?kinci a?amada uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), AFA ile belirlenen iki faktörlü yap?n?n (10 madde) veri setine ne kadar uygun oldu?unu test etmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in yap?sal modelinin iyi bir uyum sergiledi?ini ve dolay?s?yla Türk örnekleminde kullan?ma uygun oldu?unu teyit etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek

Test Türü: Uyarlama

Format: 2 alt boyut ve 10 madde

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle yüksekö?retim veya ortaö?retim ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, ö?renci örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Kabal?k, E?itim ortam?, Psikometri, Yap? geçerli?i, ?ç tutarl?l?k, Ölçek adaptasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: tbingol@fsm.edu.tr (Sorumlu Yazar Tu?ba Bingöl)

Yaz??ma Adresi: Fatih Sultan Mehmet Vak?f Üniversitesi (E-posta adresinden varsay?lm??t?r)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Tu?ba Bingöl ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ücret bilgisi kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Referanslar

Bingöl, T., Sölpük Turhan, N., Arslan, N., Öztabak, M. Ü. ve Çetinta?, ?. (2018). S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?inin Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *Sakarya University Journal of Education, 8*(1), 165-176. Doi: 10.19126/suje.321775.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sinif-ici-kaba-davranislar-olcegi-toad.pdf

S?n?f ?çi Kaba Davran??lar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

2 alt boyut ve 10 mdde
Kas?tl? olmayan kabal?k (5 m)
Kas?tl? kabal?k (5 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM